

Statsforvalterens tilråding til
Miljødirektoratet om vern av skog for

Høgåsen, Bodø
Ravnålia, Rana
Elsfjorden (utvidelse), Vefsn
Eidvatnet (utvidelse), Bindal
Bogadalen, Bindal

Statsforvalteren i Nordland, juli 2024

Innhold

1. FORSLAG.....	3
1.1 Hjemmelsgrunnlag.....	3
1.2 Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget	4
1.3 Andre interesser.....	6
1.4 Planstatus.....	7
2. SAKSBEHANDLING.....	7
2.1 Saksbehandlingsprosesser	7
2.2 Konsultasjon med Sametinget og reinbeitedistrikt	8
2.3 Forholdet til utredningsinstruksen	8
2.4 Forvaltningsmyndighet	8
3. OPPHEVING OG ENDRING AV TIDLIGERE VERNEVEDTAK.....	8
4. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER	9
4.1 Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser	9
4.2 Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser	9
4.3 Avveiing skogvern - skogbruk.....	9
4.4 Forvaltningsmyndighet	9
5. Beskrivelse av det enkelte område med merknader	10
1. Høgåsen, Bodø kommune.....	10
2. Ravnålia, Rana kommune.....	14
3. Utvidelse av Elsfjorden naturreservat, Vefsn kommune	18
4. Utvidelse av Eidvatnet naturreservat, Bindal kommune	22
5. Bogadalen, Bindal kommune	26

1. FORSLAG

Statsforvalteren i Nordland tilrår vern av tre nye naturreservater og utvidelse av to eksisterende naturreservater i medhold av naturmangfoldloven (lov om forvaltning av naturens mangfold). For områdene som utvides, foreslås utvidelsen som oppheving av eksisterende verneforskrift.

Tilrådingen omfatter 8 540 dekar nytt verneareal. Totalt skogareal er 7 211 dekar, og av dette er 6 784 dekar produktiv skog.

Områdene som foreslås vernet er:

1. Høgåsen naturreservat i Bodø kommune, Nordland
2. Ravnålia naturreservat i Rana kommune, Nordland
3. Utvidelse av Elsfjorden naturreservat i Vefsn kommune, Nordland
4. Utvidelse av Eidvatnet naturreservat i Bindal kommune, Nordland
5. Bogadalen naturreservat i Bindal kommune, Nordland

1.1 Hjemmelsgrunnlag

Områdene foreslås vernet i medhold av naturmangfoldloven § 34 og § 62.

Områdene foreslås vernet som naturreservat, jf. naturmangfoldloven § 37. Vilkåret for å kunne opprette et naturreservat etter naturmangfoldloven § 37 er at arealet enten inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, representerer en bestemt naturtype, på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold, utgjør en spesiell geologisk forekomst eller har særskilt naturvitenskaplig verdi.

Naturreservatene skal bidra til bevaringsmålene i naturmangfoldloven § 33, blant annet bokstavene *a (variasjonsbredden av naturtyper og landskap), b (arter og genetisk mangfold), c (truet natur og økologiske funksjonsområder for prioriterte arter) g (økologiske og landskapsmessige sammenhenger nasjonalt og internasjonalt)*

Verneområdene skal bidra til å oppfylle flere nasjonale miljømål som:

- *Et representativt utvalg av norsk natur skal bevares for kommende generasjoner.*
- *Økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester.*
- *Ingen arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen for truede og nær truede arter og naturtyper skal bedres. (Meld.St.14, 2015-2016).*

Opprettelse av verneområdene bidrar til å nå internasjonale mål og forpliktelser, bl.a. nedfelt i konvensjonen for biologisk mangfold artikkel 8 om et sammenhengende verneområdenettverk, jf. også naturmangfoldloven § 33 bokstav g.

Ved å verne disse naturområdene mot ulike typer inngrep, gir verneområdene også et positivt bidrag til det nasjonale og internasjonale målet om å stanse tapet av naturmangfold.

Områdene vil bidra til å oppfylle det nasjonale målet vedtatt av Stortinget om 10 % vern av skog.

1.2 Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget

De foreslåtte verneområdene inkluderer truede eller nær truede naturtyper og arter i henhold til norsk rødliste for arter (2021) og norsk rødliste for naturtyper (2018). I områdene er det registrert arter og naturtyper i rødlistekategoriene nær truet (NT), sårbar (VU) og sterkt truet (EN).

Tabellen nedenfor gir en oppsummering av de viktigste naturverdiene i områdene, samt hvilke mangler i skogvernet som dekkes opp. Mer utfyllende informasjon om hvert enkelt område kan leses i kapittel 5.

Område	Verneverdi og mangeloppgyllelse
Høgåsen	<p>Kalkfurskog (VU), kalkskog med boreale lauvtrær, høgstaudebjørkeskog, marisko (VU), vedalgekølle (NT), skorpepiggsopp (NT). Moderat med død ved i ulike nedbrytningsstadier.</p> <p>Området oppnår bidrar til å dekke mangler på kalkfurskog i Nordland, og dekker i tillegg opp generelle mangler med areal av lavlandsskog og en del biologisk gammel skog.</p>
Ravnålia	<p>Kalkgranskog (VU), huldrelav (NT), kjempebarkbille (NT), svartsonekjuke (NT), gubbeskjegg (NT), sukkernål (NT). En del stående og liggende død ved av gran.</p> <p>Området bidrar til å dekke mangler på kalkgranskog i Nordland, og dekker opp generelle mangler for biologisk gammel skog og høybonitetsskog.</p>
Elsfjorden utvidelse	<p>Kalkgranskog (VU), kalk- og lågurtfurskog (VU), høgstaudegranskog (NT), huldrevoksskinn (VU), kjøttkjuke (NT), gubbeskjegg (NT), sprikeskjegg (NT).</p> <p>Området bidrar til å dekke mangler på kalkgranskog og høgstaudegranskog i Nordland, og dekker opp generelle mangler for biologisk gammel skog og lavlandsskog.</p>
Eidvatnet utvidelse	<p>Boreal regnskog (VU), høgstaudegranskog (NT), gammel boreal lauvskog, gullprikklav (VU), narreglye (EN), gubbeskjegg (NT), skorpefiltlav (NT), alm (EN). Stedvis rikelig med død ved.</p> <p>Området bidrar til å dekke mangler på boreal regnskog i Nordland, og dekker opp generelle mangler for høybonitetsskog og lavlandsskog.</p>
Bogadalen	<p>Området har naturkvaliteter knyttet til edellauvskog på rike vegetasjonstyper, samt habitatkvaliteter som tilfredsstillende krav til rødlistearter knyttet til rik edellauvskog. Av rødlistearter er det registrert alm (EN) og almekullsopp (NT).</p> <p>Området oppfyller viktige mangler i skogvernet knyttet til lavereliggende skog i sørboreal vegetasjonssone på høy bonitet.</p>

Vern av områdene bidrar til å redusere de negative effektene av klimaendringene, gjennom å sikre et nettverk av viktige leveområder for naturmangfoldet i norske økosystem. De foreslåtte verneområdene har stor variasjon og rikt artsmangfold. Slike områder er robuste mot endringer i klimaet og bidrar til langsiktig bevaring av artsmangfoldet og opprettholdelse av de økosystemtjenester skogen gir. Vern av områdene vil bidra til langsiktig binding av karbon. Det meste av skogen i denne tilrådingen er gammel barskog, som ifølge rapporten Skogvern som klimatiltak (NINA rapport 752) har det største karbonlageret per arealenhet i levende biomasse. Etter figur 1 i den samme rapporten kan den gjennomsnittlige karbonmengden i levende biomasse i skog som blir vernet, estimeres til å være om lag 70 tonn karbon per hektar.

I denne verneplanen er verneverdiene for områdene knyttet til fire rødlistede naturtyper som vil bidra til å fylle mangler i skogvernet, samtidig vil de bidra til å bevare trua og nær trua arter. Se kapittel 5 for nærmere beskrivelse av naturkvalitetene i hvert enkelt område.

Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i verneforslagene er innhentet fra Narin-basen, Naturbase og Skoganalyse.

De viktigste påvirkningsfaktorene på verneverdiene i områdene som foreslås vernet er skogbruk og kraftinteresser. Vern av de foreslåtte områdene skal gjennom bestemmelser om slike tiltak sikre arealer med viktige vernekvaliteter og bidra til dekning av viktige mangler i skogvernet. Områdene vil bidra til langsiktig og effektiv bevaring av truede naturtyper og levested for et stort antall truede arter, og dermed redusere den samlede belastningen på arter som har risiko for å dø ut.

Verneforskriftene åpner for at flere pågående aktiviteter kan videreføres. Tiltak som isolert sett vurderes å ha liten betydning for verneformålet, kan i sum og over tid medvirke til at verneverdiene forringes. For enkelte aktiviteter vil det derfor i tråd med prinsippene om samlet belastning være restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse. Dette er også i tråd med prinsippene om miljøforsvarlige teknikker og lokalisering, samt miljøforringer betaler der hvor det ut fra hensynet til verneverdiene er fastsatt bestemmelser om blant annet ferdsel og infrastrukturtiltak. Ut fra dagens kunnskap om arter og naturtyper i områdene vil de aktivitetene som i henhold til verneforskriftene kan videreføres, med liten grad av sannsynlighet ha vesentlig negativ innvirkning på disse artene, naturtypene og landskapselementene.

Statsforvalteren vurderer det slik at vernet med stor grad av sannsynlighet vil føre til en positiv utvikling for artene og naturtypene, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Statsforvalteren anser at kunnskapsgrunnlaget er i tråd med kravet i naturmangfoldloven § 8. Statsforvalteren har ut fra en føre-var-tilnærming i verneforslaget vektlagt muligheten for flere påvirkninger av samme slag, eller en kombinasjon av flere ulike påvirkningsfaktorer (samlet belastning). Det foreligger ellers etter Statsforvalterens oppfatning tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet, påvirkningsfaktorer og effekten av vernet. Føre-var-prinsippet tillegges derfor ikke ytterligere vekt i denne saken.

For nærmere beskrivelse av verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget, jf. naturmangfoldloven kapittel II, vises det til omtalen av det enkelte verneområde i kapittel 5.

Dersom områdene ikke vernes, vil det være andre sektorlover som regulerer arealbruken fremover og som skal ivareta hensynene til biologisk mangfold.

1.3 Andre interesser

Skogbruk

Om lag 6784 daa av de foreslåtte verneområdene er karakterisert som produktiv skog. Skogtypene i de ulike verneforslagene varierer mellom granskog (kalkgranskog og boreal regnskog), furuskog, edellauvskog og boreal lauvskog. I Ravnålia, Elsfjorden og Eidvatnet utv. bærer skogen preg av gjentagende hogster de siste 200 år. I Høgåsen og Ravnålia er det registrert gamle stubber etter plukkhogst. Vi vurderer at oppretting av de foreslåtte naturreservatene ikke vil ha betydelig innvirkning for skogbruket.

Kraft og energi:

Det går 22kV nettlinjler gjennom de foreslåtte verneområdene Høgåsen og Ravnålia. I Ravnålia er det i tillegg småkraftpotensial på 0,63 GWh/år til en utbyggingskostnad på 10,8 NOK/kWh (2023-prisnivå) i Ømmertjønnbekken. Potensialet ser ut til å ligge utenfor verneområdet med veien imellom. NVE tror ikke vern av dette området vil komme i konflikt med en eventuell utnyttelse av potensialet. Ravnåga småkraftverk ligger nord for det foreslåtte verneområdet Ravnålia, men NVE kan ikke se at vern av området kommer i konflikt med drift av kraftverk.

I den foreslåtte utvidelsen av Elsfjorden naturreservat ligger et småkraftpotensial på 1,34 GWh per år til en utbyggingskostnad på 8,8 NOK/kWh (2023-prisnivå).

Vest og nord for det foreslåtte verneområdet Bogadalen ligger det henholdsvis en transformatorstasjon og Kolsvik kraftverk.

Med de tilpasninger som er gjort i forskriftene vil et eventuelt vern trolig ikke ha vesentlig innvirkning på kraftinteresser.

Mineral

Ifølge grusdatabasen fra NGU er det registrert en sand- og grusforekomst i Bogadalen som berører det foreslåtte verneområdet i sør. Lokaliteten omfatter elvesletter i utløpet av Bogelva, samt en høyereliggende terrasse hvor det tidligere er tatt ut masser. Lokaliteten er vurdert av NGU til å ha liten betydning. Et eventuelt vern vil sannsynligvis ikke ha vesentlig innvirkning på mineralnæringen.

Samiske interesser

De fem foreslåtte verneområdene ligger alle i forskjellige reinbeitedistrikt som nevnt nedenfor:

Høgåsen – Saltfjellet reinbeitedistrikt

Ravnålia – Hestmannen-Strandtindene reinbeitedistrikt

Elsfjorden utv. – Røssåga/Toven reinbeitedistrikt

Eidvatnet utv. – Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt

Bogadalen – Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt

Etter det Statsforvalteren kjenner til er det ikke andre samiske interesser i de foreslåtte verneområdene som vil bli berørt av et evt. vern.

Statsforvalteren har tilbudt konsultasjon til alle berørte reinbeitedistrikt. Tre av reinbeitedistriktene ga tilbakemelding med ønske om konsultasjon. Konsultasjonene ble gjennomført før forslag til verneplan ble sendt på høring. Protokoller fra konsultasjonene kan leses i vedlegg 3. Det er i tillegg benyttet reindriftens arealbrukskart for å få oversikt over i hvilken grad de foreslåtte

verneområdene benyttes til reindrift. Alle de foreslåtte verneområdene ligger i beiteområder for rein, og det varierer mellom vårbeiter, sommerbeiter, vinterbeiter og høstvinterbeiter. I Ravnålia, Elsfjorden utv. og Bogadalen går det flyttleier, og områdene er i tillegg oppsamlingsområde for rein.

Opprettingen av de tre nye naturreservatene, samt utvidelse av de eksisterende, vil sikre arealene mot nedbygging eller andre typer fysiske inngrep, men verneforskriftene vil medføre noen reguleringer knyttet til blant annet motorferdsel og etablering av gjerder og anlegg. I forslag til verneforskrifter er det tatt inn bestemmelser som skal sikre reindriften både i formålet og i de spesifiserte unntaksbestemmelsene. Det er gjort unntak for bruk av snøskuter, rydding av flyttleier og uttak av bjørk. Etter søknad kan det gis dispensasjon til bruk av annen motorisert ferdsel. Det kan gis flerårige dispensasjoner for barmarkskjøring. Det kan også gis tillatelser til oppføring av gjerder og anlegg.

En tilstrekkelig opplyst distriktsplan kan anses som en søknad om dispensasjon, uten at ytterligere søknad er nødvendig. Det er viktig at distriktsplanen er grundig og beskriver forhold som etter verneforskriften er søknadspliktig, for eksempel motorferdsel, oppsetting av gjerde med mer. For at vernemyndigheten skal kunne bruke distriktsplanen som en søknad må den være konkret med tanke på hva som skal gjøres, hvor og når. Et eksempel er en beskrivelse av behovet for motorisert barmarkskjøring med tanke på tilkomsttraseer, områder med behov for gjeting/samling, antall kjøretøy og tid på året. Om ikke distriktsplanen gir nok informasjon, kreves supplerende opplysninger.

1.4 Planstatus

Med unntak av Ravnålia, er arealene i denne verneplanen avsatt som LNFR-områder i de respektive kommunenes kommuneplaner. I Ravnålia er et mindre areal i nordvest avsatt til Naturområde – grønnstruktur (GN), mens en liten flik i sørøst er avsatt til formålet jord- og skogbruk. Rana kommune har gitt tilbakemelding om at et eventuelt verneområde ikke vil være i strid med planformålet.

2. SAKSBEHANDLING

2.1 Saksbehandlingsprosesser

Alle områdene som her tilrås har vært på felles høring. Statsforvalteren i Nordland har vært saksbehandler og prosessansvarlig. Før vi meldte oppstart tok vi kontakt med Sametinget og spurte om det var behov for konsultasjon. Sametinget meldte tilbake at det ikke var behov for konsultasjon om oppstart av verneprosessen. Formell oppstart av verneplanarbeidet med kunngjøring av oppstartsmelding for de fem aktuelle områdene ble sendt ut 12. februar 2024. Bakgrunnen for arbeidet er tilbud om frivillig vern av skog fra private grunneiere i følgende områder:

Navn	Tilbud	Oppstart	Høring
Høgåsen	31.03.2020	12.02.2024	18.04.2024
Ravnålia	19.03.2021	12.02.2024	18.04.2024
Utvidelse av Elsfjorden naturreservat	28.06.2021	12.02.2024	18.04.2024
Utvidelse av Eidvatnet naturreservat	29.04.2019	12.02.2024	18.04.2024
Bogadalen	30.05.2021	12.02.2024	18.04.2024

2.2 Konsultasjon med Sametinget og reinbeitedistrikt

Statsforvalteren har tilbudt konsultasjon til alle berørte reinbeitedistrikt. Tre av reinbeitedistriktene ga tilbakemelding med ønske om konsultasjon. Konsultasjonene ble gjennomført før utsendelse av verneplan. Protokoller fra konsultasjonene følger som vedlegg til tilrådingen. Sametinget har gitt tilbakemelding om at de ikke ber om konsultasjoner med Statsforvalteren eller Miljødirektoratet om verneforslagene, men at de tar høyde for at det kan bli aktuelt å konsultere med Klima- og miljødepartementet på et senere tidspunkt.

2.3 Forholdet til utredningsinstruksen

Verneforslagene er utarbeidet i henhold til Utredningsinstruksen. I kapittel 1 og 2 begrunnes verneforslagene på overordnet nivå og sammenhengen med nasjonale og internasjonale mål om å ta vare på et utvalg av norsk natur belyses. Videre omtales kort hva som eventuelt skjer med verneverdiene hvis vernet ikke gjennomføres og hvilke virkemidler som eventuelt kan være relevante. I kapittel 5 vurderes samfunnsnyttene av verneforslagene på et overordnet nivå, sammen med økonomiske og administrative konsekvenser. I kapittel 5 omtales og vurderes generelle kommentarer og konkrete merknader til verneforslag for de enkelte områder fra berørte parter, myndigheter og interessegrupper.

Gjennomføringen i henhold til rundskriv T-2/15 om saksbehandlingsregler ved områdevern etter naturmangfoldloven, forvaltningsloven og utredningsinstruksen har medført inkluderende prosesser som sikrer en vellykket gjennomføring.

Gjennom verneplanprosessen er det foretatt en avveining mellom verneinteresser og andre bruker- og samfunnsinteresser. Verneforslaget er også i størst mulig grad tilpasset de ulike brukerinteressene i området. Kravene i naturmangfoldloven § 14 er dermed oppfylt.

2.4 Forvaltningsmyndighet

Aktuelle kommuner skal gjennom høringsprosessen gi tilbakemelding på om de ønsker å få tildelt forvaltningsmyndighet for nye verneområder i tråd med gjeldene politikk på området. Forvaltningsmyndigheten fastsettes gjennom forskriften når områder vedtas vernet.

3. OPPHEVING OG ENDRING AV TIDLIGERE VERNEVEDTAK

Følgende eksisterende vernevedtak foreslås opphevet og erstattet av ny forskrift som følge av den nye verneplanen:

1. *Forskrift 10.06.2005 nr. 579 om verneplan for barskog, vedlegg 16, fredning av Elsfjorden naturreservat, Vefsn og Hemnes kommuner, Nordland fylke*
2. *Forskrift 22.06.2018 nr. 969 om vern av Eidvatnet naturreservat i Bindal kommune, Nordland fylke*

4. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

4.1 Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser

Områdene er i kommunenes arealplaner avsatt til Landbruks-, fritidsbebyggelse, natur-, friluft- og reindriftsområder (LNFR-områder), med unntak av det lille arealet i Ravnålia som er nevnt i kapittel 1.4. Kartlegginger av områdenes naturverdier er gjennomført som del av verneplanprosessen. Bruksinteresser er klarlagt gjennom høring av verneforslag og annen kontakt med berørte parter.

Vernet vil begrense de fremtidige mulighetene for bl.a. skogbruk, jordbruk, mineralutvinning regulering av vassdrag, nedbygging og annen omdisponering fra natur til andre formål. Reindriftas rettigheter vil også bli noe innskrenket, hovedsakelig med tanke på motorferdsel og anlegg. Det er ellers i verneplanprosessen lagt vekt på å imøtekomme andre interesser gjennom avgrensning og forskriftsutforming.

Statsforvalteren mener at verneforslaget slik det nå foreligger har små negative konsekvenser. Forslaget vil sikre natur som har en positiv samfunnsnytte, selv om denne ikke kan verdsettes. Forslaget vil samtidig bidra til oppfyllelse av nasjonale og internasjonale forpliktelser om å ivareta naturmangfoldet. Verneforslagene vil også sikre viktige områder for friluftsliv.

4.2 Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser

De største kostnadene som følge av etableringen av verneområdene vil være utgifter til forvaltning og oppsyn for å opprettholde verneverdiene. I tillegg vil det kunne være behov for å fjerne lutzgran og norsk gran i Høgåsen.

4.3 Avveining skogvern - skogbruk

Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet fikk den 1. juli 2020 i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet å utrede forvaltningstiltak knyttet til skogvern og konsekvenser for avvirkingen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet. I rapport M-2007-2021 har direktoratene foreslått retningslinjer for avveininger.

I oppdrag fra Klima- og miljødepartementet datert 8.11.2021 ba Klima- og miljødepartementet om at forslaget iverksettes, med noen mindre justeringer. For privateid skog skal forslaget iverksettes for områder der det mottas tilbud etter 1. februar 2022, og ved vern av offentlig eid grunn for områder der det meldes oppstart fra og med samme dato.

Alle områdene som omfattes av denne verneplanen er tilbudt for frivillig vern av grunneier før 1. februar 2022. De omfattes derfor ikke av oppdraget fra Klima- og miljødepartementet.

4.4 Forvaltningsmyndighet

Statsforvalteren har i forbindelse med høringen sendt forespørsel til de aktuelle kommunene om de ønsker forvaltningsansvar for verneområdet/verneområdene i sin kommune. Vi gav de svarfrist til 1. august, og presiserte at dersom vi ikke fikk tilbakemelding ville vi legge til grunn at kommunen ikke ønsker forvaltningsansvar. Vi har fått tilbakemelding fra Rana kommune om at de ikke ønsker forvaltningsansvar for det foreslåtte verneområdet Ravnålia. Vi har ikke mottatt tilbakemelding fra Bodø, Vefsn og Bindal kommuner.

5. Beskrivelse av det enkelte område med merknader

1. Høgåsen, Bodø kommune

Totalareal: 741 dekar.

Skogareal totalt: 727 dekar.

Produktiv skog: 519 dekar.

Verneformål og særskilte verneverdier:

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel kalkfuruskog og ospedominert skog. Området er lavereliggende, og vegetasjonen er variert med stort innslag av rike skogtyper og et rikt arts mangfold.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand og videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Området er kartlagt i 2020 av Miljøfaglig utredning etter DN-håndbok 13-metodikk.

Høgåsen ligger sørvest i Bodø kommune, nord for Osvatnet, og dekker store deler av liene vest, sør og sørøst for Høgåsen ved Åselistraumen. Det foreslåtte verneområdet ligger i mellomboreal vegetasjonssone og strekker seg fra 0 – 188 m.o.h. Terrenget er svært bratt i lia vest og sør for Høgåsen, og blir gradvis slakere mot øst. Berggrunnen består delvis av kalkspatmarmor, granitt, glimmerskifer/ glimmergneis og kalksilikatskifer. Store deler av området består av biologisk gammel furuskog, og de eldste og groveste furutrærne finnes i øvre deler av lia øst for Høgåsen og lengst sørøst. I søndre deler er det spredt med gamle ospetrær. På grunn av blant annet berggrunnsforhold, høydeforskjell og variasjon i løsmasser er vegetasjonen i området nokså variert. Kalkrike og rike skogtyper dekker det meste av området, og furu, osp og bjørk er dominerende treslag. Det er funnet fire naturtypelokaliteter – urterik kalkfuruskog (verdi A/svært viktig), kalkskog med boreale lauvtrær (verdi A/svært viktig), rik løvskog i rasmark (verdi B/viktig) og høgstaudebjørkeskog (verdi C/lokalt viktig). I feltsjiktet vokser flere kravstore planter som stortveblad, rødflangre, kranskonvall, breiflangre, taggbregne og rynkevier.

Området oppfyller viktige mangler i skogvernet knyttet til kalkfuruskog, der den rødlistede naturtypen kalk- og lågurtfuruskog (VU) forekommer, samt kvaliteter knyttet til ospedominert skog. Nærmest hele området er dekket med skog, og hele 45 % av skogen består av biologisk gammel skog. Død ved er noe ujevnt fordelt, med størst andel i sørvest, søndre deler og spredt i hele lia øst for Høgåsen. Furutrærne har til dels mye død ved i kronene. Det finnes moderat med gadd og læger i ulike nedbrytningsstadier. Det er registrert tre rødlistede arter: marisko (VU), vedalgekølle (NT) og skorpepiggsopp (NT).

Lenke til kartleggingsrapport:

https://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2020_HoegaasenvedOsvatnet.pdf

Inngrepsstatus og andre interesser:

Området har tidligere vært beitet. I sørøstre deler er det spredt innslag av lutzgran og norsk gran, og her går det også ei kraftlinje gjennom området.

Området berører Saltfjellet reinbeitedistrikt. Ifølge reindriftas arealbrukskart benyttes området til

vinter- og vårbeite. Reinbeitedistriktet har ikke hatt behov for konsultasjon om det aktuelle området.

Sammendrag av høringsuttalelsene:

Verneplanen ble i tillegg til de sentrale høringspartene sendt på høring til *grunneiere, Nordland fylkeskommune, Bodø kommune, Rana kommune, Vefsn kommune, Bindal kommune, Saltfjellet reinbeitedistrikt, Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt, Hestmannen-Strandtindene reinbeitedistrikt, Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt, Røssåga/Toven reinbeitedistrikt, Samediggi/Sametinget, Statskog SF, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Linea AS, Forum for natur og friluftsliv i Nordland, Statens vegvesen, Helgeland Skogselskap, Stiftelsen norsk institutt for naturforskning (NINA), Bodø og omegn turistforening, Den norske turistforening (DNT), Polarsirkelen friluftsråd, DNT Rana og omegn, Norges jeger- og fiskeforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), Bindal beitelag, Langvassgrenda bygde- og ungdomslag, Toven beitelag, Norsk Biologiforening (BIO), Terråk idrettslag, Direktoratet for mineralforvaltning med bergmesteren for Svalbard, Grane og Vefsn rovdrylag, Vefsn jeger- og fiskeforening, Bodø jeger- og fiskeforening, Rana jeger- og fiskeforening, Terråk jeger- og fiskeforening, Naturvernforbundet i Nordland, Norges naturvernforbund, Norsk bonde- og småbrukarlag, Nordland reindriftsamers, Salto Bihtesamiid Searvi – Salten Pitesamiske Forening, Arran – Julevsame Guovdasj Lulesamiske Senter, Raanen Saemieh, Norsk Friluftsliv, Norgga Sámiid Riikkasearvi – Norske Samers Riksforbund (NSR), Norges Bondelag, Norsk Zoologisk Forening, Norges Orienteringsforbund, NHO Reiseliv Nord-Norge, Visit Helgeland AS, KS-Kommunesektorens organisasjon, Riksantikvaren, Geoforum Nordland, Norsk Orkideforening, Norsk Bergindustri, Norsk Institutt for Bioøkonomi (NIBIO), Forsvarsbygg, Friluftsrådernes Landsforbund, Statkraft AS, Språkrådet, Norges Skogeierforbund, Norges Geologiske Undersøkelser, Miljødirektoratet, Brurskanken turlag, Nordland sau og geit, Norske reindriftssamers landsforbund, Landbruksdirektoratet, Statnett SF, Norges Idrettsforbund og olympiske og paraolympiske komité, Norsk organisasjon for terrengsykling, Norsk sau og geit, Norges Miljøvernforbund, NTNU Vitenskapsmuseet, Norges Handikapforbund, Norsk Industri, Allskog SA, Forsvaret, Naturhistorisk museum, Birdlife Norge avd. Nordland, Arbor AS, Stiftelsen WWF verdens naturfond, Natur og ungdom, Norsk Botanisk Forening, Kommunal- og distriktsdepartementet, Nordland bonde- og småbrukarlag, Bodø Elektrikerforening, Småkraft green bond 1 AS, NTE Elektro AS, Helgeland kraft AS, Helgeland kraft vannkraft AS, Småkraft AS, MIP miljøkraft AS, Bindal gruver AS.*

Det har kommet inn 7 høringsuttalelser til verneforslaget.

Statens vegvesen og Statnett har gitt uttalelse, men har ikke hatt merknader til verneforslaget.

Sametinget ber om å få oppsummert og tilsendt høringsuttalelsene fra samiske interesser, samt annen dokumentasjon på prosesser og kontakt Statsforvalteren har hatt med samiske interesser, etter at høringen er gjennomført. De ber også om å få en uttalelisesfrist på minimum 3 uker fra de får tilsendt dokumentasjonen.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) informerer om nettlinja eid av Arva AS, samt Telenors foreslåtte krafttrasé, som går gjennom det foreslåtte området. NVE forventer at Telenor melder behov for eventuell etablering av linja til Statsforvalteren. Da Statsforvalteren har inkludert standardbestemmelser for energi- og kraftanlegg i forskriften, kan ikke NVE se noen gjenstående konflikter innenfor området. NVE ber Arva AS uttale seg i høringen.

Nordland Bonde- og Småbrukarlag har uttalt at gjerding, utsetting av saltstein, tilsyn med dyr eller henting av syke dyr med ATV/traktor må kunne gjøres uten å være nødt til å søke på forhånd.

De skriver i tillegg at det må være en hovedregel for frivillig vern at tilstøtende naboeiendommer ikke får ulemper eller fremtidige utviklingsbegrensninger på sine eiendommer.

Nordland Skog- og Trenæringsnettverk har ikke fått verneplanen på høring, men kommer allikevel med høringsinnspill. De har ikke innvendinger direkte mot de foreslåtte områdene, men mener det er viktig at utforming og håndheving av vernet ikke blir til hinder for tilgang til og utvikling av bakenforliggende/tilgrensende skogsområder av framtidig økonomisk verdi for både enkeltskogeiere og samfunn. Deres vurdering er at vern av de foreslåtte områdene vil stenge tilgangen til store tilgrensende skogarealer.

De skriver i tillegg at det må være en hovedregel for frivillig vern at tilstøtende naboeiendommer ikke får ulemper eller fremtidige utviklingsbegrensninger på sine eiendommer. Det foreslås at det legges inn en klausul i verneforskriften som sikrer at det foreslåtte vernet ikke hindrer fremtidig bærekraftig forvaltning av skogressursene i de tilgrensende skogområdene.

For å få bedre opplyst sak er deres vurdering at området og tilgrensende skogarealer bør befares sammen med skognæringsaktører og grunneiere for en helhetlig forståelse av tilkomst for fremtidig drift i de tilgrensende skogarealene.

Nordland fylkeskommune har oversendt fylkesrådets innstilling, men uttaler at endelig høringsuttalelse vil bli ettersendt når fylkestinget har gjort sitt vedtak i oktober 2024.

Fylkesrådet uttaler at områder til vern bør foreslås med bakgrunn i høyes mulig verneverdi, og at arbeidsplasser og verdiskaping knyttet til lokale ressurser kommer lokalsamfunnet til gode. De forventer derfor at forvaltningen legges til lokalt nivå. Fylkesrådet påpeker i tillegg at vernebestemmelsene ikke må bli til hinder for storviltjakt i området, samt at motorferdsel, oppføring av mobile jakttårn og rydding av kratt i den sammenheng skal være tillatt.

Statsforvalterens kommentarer:

Sametinget: Statsforvalteren har oversendt dokumentasjon på prosesser og kontakt som vi har hatt med samiske interesser. Sametinget har gitt tilbakemelding om at de ikke ber om konsultasjoner med Statsforvalteren eller Miljødirektoratet om verneforslagene, men at de tar høyde for at det kan bli aktuelt å konsultere med Klima- og miljødepartementet på et senere tidspunkt.

NVE: Statsforvalteren har ikke mottatt nye innspill fra Telenor angående mulig etablering av telefonmast og linje under høringen, og grunneier ønsker å gå videre med arealet som ble sendt på høring.

Nordland Bonde- og Småbrukarlag: Utsetting av saltstein, samt utfrakt av syke og skadde dyr med kjøretøy som er skånsomt mot markoverflaten er tillatt i henhold til verneforskriften. Oppsetting av gjerder vil være søknadspliktig. Når det gjelder tilstøtende naboeiendommer, har Statsforvalteren gjort skogfaglige vurderinger av området og tilgrensende arealer. Vår vurdering er at de foreslåtte verneområdet Høgåsen ikke vil være til hinder for uttak av skog i tilgrensende arealer og bakenforliggende arealer.

Nordland Skog- og Trenæringsnettverk: Statsforvalteren vil legge til Nordland- Skog og Trenæringsnettverk i mottakerlista på fremtidige verneplaner.

Vår vurdering er at det foreslåtte verneområdet Høgåsen ikke vil være til hinder for uttak av skog i tilgrensende eller bakenforliggende arealer. I samarbeid med vår landbruksavdeling gjør vi alltid skogfaglige vurderinger av foreslåtte verneområder og tilgrensende arealer, og det har vi også gjort

denne gangen. Dersom et foreslått verneområde vanskeliggjør drift i bakenforliggende/tilgrensende arealer, kan vi legge inn bestemmelser i forskrifta som ivaretar disse interessene. Vi kan ikke se at dette er nødvendig for det foreslåtte verneområdet Høgåsen.

Når det gjelder befaringsområdet med skognæringsaktører og grunneiere ser vi ikke behov for dette her, men vi er positive til slike befaringsområder i tilfeller der et foreslått verneområde kommer i konflikt med interesser i bakenforliggende/tilgrensende arealer.

Nordland fylkeskommune: Statsforvalteren har sendt forespørsel til Bodø kommune om de ønsker å ha forvaltningsansvar for området, med svarfrist 1. august. Da vi ikke har mottatt noen tilbakemelding, anser vi det som at kommunen ikke ønsker forvaltningsansvar. Jakt, oppføring av mobile jakttårn samt forsiktig rydding av kvist i forbindelse med storviltjakt er tillatt i henhold til verneforskriften. Motorisert ferdsel ved utfrakt av felt elg og hjort er tillatt med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.

Når Statsforvalteren mottar fylkeskommunens endelige innspill, vil vi ettersende dette til Miljødirektoratet.

Navn

Statsforvalteren tilrår navnet Høgåsen som i høringsforslaget.

Avgrensing

Statsforvalteren tilrår avgrensingen som i høringsforslaget.

Verneforskrift

Statsforvalteren tilrår verneforskriften som i høringsforslaget.

Statsforvalterens tilråding: Statsforvalteren tilrår at området blir vernet som naturreservat med verneforskrift og vernekart i samsvar med høringsforslaget.

2. Ravnålia, Rana kommune

Totalareal: 1129 dekar.

Skogareal totalt: 1117 dekar.

Produktiv skog: 1065 dekar.

Verneformål og særskilte verneverdier:

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av frodig og velutviklet kalkgranskog med kravfulle vegetasjonstyper og gammelskog. Videre er formålet å verne det rike artsmangfoldet tilknyttet den rike berggrunnen og gammelskogen. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand og videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Området er kartlagt av Miljøfaglig utredning i 2018 etter DN-håndbok 13-metodikk.

Ravnålia ligger nordvest for Langvatnet, nord for Mo i Rana i Rana kommune. Det foreslåtte verneområdet ligger i mellomboreal sone og strekker seg fra ca. 100–330 m.o.h. Berggrunnen består hovedsakelig av kalkspatmarmor, men det er også små innslag av grønnstein og amfibolitt. I sørøst, sør og vest er det svært bratte lier som stedvis består av bergvegger, skogkledte skrenter og bergknauser. Største deler av området ligger ovenfor dette tydelige trinnet i terrenget, og her er det snakk om småkupert terreng på mindre skala. Det er spredt med små kildesig, dette mest i nordøstre og sentrale deler. I sørvest og sørøst er det innslag av rikmyr. Gran dominerer tresjiktet i stor grad, men det er også innslag av bjørk, rogn, selje, gråor, hegg, furu osp og vierarter. I feltsjiktet opptrer flere kalkkrevende arter som taggbregne, rødflangre, teiebær, grønnburkne og kranskonvall. Innenfor avgrensningen er det registrert tre naturtypelokaliteter med kalkgranskog, to med A-verdi/svært viktig og én med B-verdi/viktig, samt én lokalitet med åpen grunnlendt kalkmark (A-verdi/svært viktig).

Området oppfyller viktige mangler i skogvernet knyttet til gammel granskog og den rødlista naturtypen kalkgranskog, samt kvaliteter knyttet til høybonitetsskog og biologisk gammel skog. Det er overveiende snakk om granskog i aldersfase, og det er kun sporadiske forekomster av yngre skog. Det forekommer en god del liggende samt noe stående død ved av gran. Naturtypen kalkgranskog er vurdert til sårbar (VU) på rødlista for naturtyper 2018. Det er registrert fem rødlistearter knyttet til gammelskog - huldrelav (NT), kjempebarkbille (NT), svartsonekjuka (NT), gubbeskjegg (NT) og sukkernål (NT).

Lenke til kartleggingsrapport:

https://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Kalkskog2018_Ravnaalia.pdf

Inngrepsstatus og andre interesser:

Skogen er ekstensivt beita av sau, og i sørøst krysses området av ei kraftlinje.

Området berører Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt. Ifølge reindriftas arealbrukskart benyttes området til vårbeite, høstbeite og høstvinterbeite. En flyttlei berører deler av området i nord. Statsforvalteren har hatt konsultasjon med reinbeitedistriktet om det aktuelle området. Området brukes aktivt om våren og høsten under flytting av rein, før og etter kalving. På grunn av det ulendte terrenget benytter ikke reindriften seg av motorisert ferdsel i barmarkssesongen, men om vinteren er det av og til behov for snøskuter.

Sammendrag av høringsuttalelsene:

Verneplanen ble i tillegg til de sentrale høringspartene sendt på høring til *grunneiere, Nordland fylkeskommune, Bodø kommune, Rana kommune, Vefsn kommune, Bindal kommune, Saltfjellet reinbeitedistrikt, Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt, Hestmannen-Strandtindene reinbeitedistrikt, Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt, Røssåga/Toven reinbeitedistrikt, Samediggi/Sametinget, Statskog SF, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Linea AS, Forum for natur og friluftsliv i Nordland, Statens vegvesen, Helgeland Skogselskap, Stiftelsen norsk institutt for naturforskning (NINA), Bodø og omegn turistforening, Den norske turistforening (DNT), Polarsirkelen friluftsråd, DNT Rana og omegn, Norges jeger- og fiskeforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), Bindal beitelag, Langvassgrenda bygde- og ungdomslag, Toven beitelag, Norsk Biologiforening (BIO), Terråk idrettslag, Direktoratet for mineralforvaltning med bergmesteren for Svalbard, Grane og Vefsn rovdrylag, Vefsn jeger- og fiskeforening, Bodø jeger- og fiskeforening, Rana jeger- og fiskeforening, Terråk jeger- og fiskeforening, Naturvernforbundet i Nordland, Norges naturvernforbund, Norsk bonde- og småbrukarlag, Nordland reindriftsamers, Salto Bihtesamiid Searvi – Salten Pitesamiske Forening, Arran – Julevsame Guovdasj Lulesamiske Senter, Raanen Saemieh, Norsk Friluftsliv, Norgga Sámiid Riikkasearvi – Norske Samers Riksforbund (NSR), Norges Bondelag, Norsk Zoologisk Forening, Norges Orienteringsforbund, NHO Reiseliv Nord-Norge, Visit Helgeland AS, KS-Kommunesektorens organisasjon, Riksantikvaren, Geoforum Nordland, Norsk Orkideforening, Norsk Bergindustri, Norsk Institutt for Bioøkonomi (NIBIO), Forsvarsbygg, Friluftsrådernes Landsforbund, Statkraft AS, Språkrådet, Norges Skogeierforbund, Norges Geologiske Undersøkelser, Miljødirektoratet, Brurskanken turlag, Nordland sau og geit, Norske reindriftssamers landsforbund, Landbruksdirektoratet, Statnett SF, Norges Idrettsforbund og olympiske og paraolympiske komité, Norsk organisasjon for terrengsykling, Norsk sau og geit, Norges Miljøvernforbund, NTNU Vitenskapsmuseet, Norges Handikapforbund, Norsk Industri, Allskog SA, Forsvaret, Naturhistorisk museum, Birdlife Norge avd. Nordland, Arbor AS, Stiftelsen WWF verdens naturfond, Natur og ungdom, Norsk Botanisk Forening, Kommunal- og distriktsdepartementet, Nordland bonde- og småbrukarlag, Bodø Elektrikerforening, Småkraft green bond 1 AS, NTE Elektro AS, Helgeland kraft AS, Helgeland kraft vannkraft AS, Småkraft AS, MIP miljøkraft AS, Bindal gruver AS.*

Det har kommet inn 8 høringsuttalelser til verneforslaget.

Rana kommune, Statens vegvesen og Statnett har gitt uttalelse, men har ikke hatt merknader til verneforslaget. Rana kommune ønsker ikke forvaltningsansvar for naturreservatet.

Sametinget ber om å få oppsummert og tilsendt høringsuttalelsene fra samiske interesser, samt annen dokumentasjon på prosesser og kontakt Statsforvalteren har hatt med samiske interesser, etter at høringen er gjennomført. De ber også om å få en uttalelisesfrist på minimum 3 uker fra de får tilsendt dokumentasjonen.

NVE informerer om nettlinjen eid av Linea AS som går gjennom det foreslåtte området. Statsforvalteren har inkludert standardbestemmelser for energi- og kraftanlegg i forskriften, og NVE kan derfor ikke se noen gjenstående konflikter innenfor området. NVE ber Linea AS om å uttale seg i høringen.

I tillegg informerer NVE om småkraftpotensiale i Ømmertjønnbekken, der potensialet ligger utenfor verneområdet. Ettersom Statsforvalteren har informert grunneier om dette, tror ikke NVE vern vil komme i konflikt med eventuell utnyttelse av potensialet.

NVE påpeker at småkraftverket Ravnåga ligger nord for verneområdet. De kan ikke se at området kommer i konflikt med kraftverket, men ber MIP Miljøkraft om å uttale seg i høringen.

Nordland Bonde- og Småbrukarlag har uttalt at gjerding, utsetting av saltstein, tilsyn med dyr eller henting av syke dyr med ATV/traktor må kunne gjøres uten å være nødt til å søke på forhånd.

De skriver i tillegg at det må være en hovedregel for frivillig vern at tilstøtende naboeiendommer ikke får ulemper eller fremtidige utviklingsbegrensninger på sine eiendommer.

Nordland Skog- og Trenæringsnettverk har ikke fått verneplanen på høring, men kommer allikevel med høringsinnspill. De har ikke innvendinger direkte mot de foreslåtte områdene, men mener det er viktig at utforming og håndheving av vernet ikke blir til hinder for tilgang til og utvikling av bakenforliggende/tilgrensende skogsområder av framtidig økonomisk verdi for både enkeltskogeiere og samfunn. Deres vurdering er at vern av de foreslåtte områdene vil stenge tilgangen til store tilgrensende skogarealer.

De skriver i tillegg at det må være en hovedregel for frivillig vern at tilstøtende naboeiendommer ikke får ulemper eller fremtidige utviklingsbegrensninger på sine eiendommer. Det foreslås at det legges inn en klausul i verneforskriften som sikrer at det foreslåtte vernet ikke hindrer fremtidig bærekraftig forvaltning av skogressursene i de tilgrensende skogområdene.

For å få bedre opplyst sak er deres vurdering at området og tilgrensende skogarealer bør befares sammen med skognæringsaktører og grunneiere for en helhetlig forståelse av tilkomst for fremtidig drift i de tilgrensende skogarealene.

Nordland fylkeskommune har oversendt fylkesrådets innstilling, men uttaler at endelig høringsuttalelse vil bli ettersendt når fylkestinget har gjort sitt vedtak i oktober 2024.

Fylkesrådet uttaler at områder til vern bør foreslås med bakgrunn i høyes mulig verneverdi, og at arbeidsplasser og verdiskaping knyttet til lokale ressurser kommer lokalsamfunnet til gode. De forventer derfor at forvaltningen legges til lokalt nivå. Fylkesrådet påpeker i tillegg at vernebestemmelsene ikke må bli til hinder for storviltjakt i området, samt at motorferdsel, oppføring av mobile jakttårn og rydding av kratt i den sammenheng skal være tillatt.

Statsforvalterens kommentarer:

Sametinget: Statsforvalteren har oversendt dokumentasjon på prosesser og kontakt som vi har hatt med samiske interesser. Sametinget har gitt tilbakemelding om at de ikke ber om konsultasjoner med Statsforvalteren eller Miljødirektoratet om verneforslagene, men at de tar høyde for at det kan bli aktuelt å konsultere med Klima- og miljødepartementet på et senere tidspunkt.

Nordland Bonde- og Småbrukarlag: Utsetting av saltstein, samt utfrakt av syke og skadde dyr med kjøretøy som er skånsomt mot markoverflaten er tillatt i henhold til verneforskriften. Oppsetting av gjerder vil være søknadspliktig. Når det gjelder tilstøtende naboeiendommer, har Statsforvalteren gjort skogfaglige vurderinger av området og tilgrensende arealer. Vår vurdering er at de foreslåtte verneområdet Ravnålia ikke vil være til hinder for uttak av skog i tilgrensende arealer og bakenforliggende arealer.

Nordland Skog- og Trenæringsnettverk: Statsforvalteren vil legge til Nordland- Skog og Trenæringsnettverk i mottakerlista på fremtidige verneplaner.

Vår vurdering er at det foreslåtte verneområdet Ravnålia ikke vil være til hinder for uttak av skog i tilgrensende eller bakenforliggende arealer. I samarbeid med vår landbruksavdeling gjør vi alltid skogfaglige vurderinger av foreslåtte verneområder og tilgrensende arealer, og det har vi også gjort denne gangen. Dersom et foreslått verneområde vanskeliggjør drift i bakenforliggende/tilgrensende arealer, kan vi legge inn bestemmelser i forskrifta som ivaretar disse interessene. Vi kan ikke se at dette er nødvendig for det foreslåtte verneområdet Ravnålia.

Når det gjelder befaring av området med skognæringsaktører og grunneiere ser vi ikke behov for dette her, men vi er positive til slike befaringer i tilfeller der et foreslått verneområde kommer i konflikt med interesser i bakenforliggende/tilgrensende arealer.

Nordland fylkeskommune: Statsforvalteren har sendt forespørsel til Rana kommune om de ønsker å ha forvaltningsansvar for området, med svarfrist 1. august. Rana kommune har meldt tilbake at de ikke ønsker forvaltningsansvar. Jakt, oppføring av mobile jakttårn samt forsiktig rydding av kvist i forbindelse med storviltjakt er tillatt i henhold til verneforskriften. Motorisert ferdsel ved utfrakt av felt elg og hjort er tillatt med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.

Når Statsforvalteren mottar fylkeskommunens endelige innspill, vil vi ettersende dette til Miljødirektoratet.

Navn

Statsforvalteren tilrår navnet Ravnålia som i høringsforslaget.

Avgrensing

Statsforvalteren tilrår avgrensingen som i høringsforslaget.

Verneforskrift

Statsforvalteren tilrår verneforskriften som i høringsforslaget.

Statsforvalterens tilråding:

Statsforvalteren tilrår at området blir vernet som naturreservat med verneforskrift og vernekart i samsvar med høringsforslaget.

3. Utvidelse av Elsfjorden naturreservat, Vefsn kommune

Totalareal: 2195 dekar.

Skogareal totalt: 1932 dekar.

Produktiv skog: 1876 dekar.

Verneformål og særskilte verneverdier:

Formålet med fredningen er å bevare et tilnærmet urørt skogområde som økosystem med alt naturlig plante- og dyreliv. Området har stor artsrikdom og stor variasjon i skog- og naturtyper fra fattige til rike utforminger. Av særskilt vitenskapelig verdi er at området fanger opp gradienten fra sjø til fjell og gradienten fra fattige til rike vegetasjonstyper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand og videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Området er kartlagt av Biofokus i 2022 etter Natur i Norge (NiN)-metodikk for skogvernkartlegging.

Elsfjorden utv. ligger i Vefsn kommune på vestsiden av søndre del av Elsfjorden. Området ligger i mellomboreal vegetasjonssone, og strekker seg fra 0-580 m.o.h. Berggrunnen består av marmor og er svært kalkrik. Området er dominert av kalkbarskog i midtre og nedre partier og kalkbjørkeskog i øvre partier. Kalkskogforekomstene er størst der jordsmonnet er tynt og marmorfjellet stikker frem i landskapet. På dypere jordsmonn og koller er det mer fattigere vegetasjonstyper. Skogområdet inneholder naturverdier knyttet til gammel granskog i midtre partier og i granskogen i nordøst er det spredt med grove granlæger. Av naturtyper er høgstaudegranskog (NT), kalk- og lågurtfuruskog (VU) og kalkgranskog (VU) registrert. I feltsjiktet vokser kravstore arter som turt, tyrihjel, mjørdurt og firblad.

Området oppfyller viktige mangler i skogvernet knyttet til de rødlistede naturtypene som er registrert, spesielt kalkgranskog og kalk- og lågurtfuruskog. Totalområdet har jevnt fordelt med naturverdier og ingen partier som skiller seg merkelig ut som lite viktig for naturmangfoldet. I tillegg vil området tilføre verdier til eksisterende Elsfjorden naturreservat. Skogområdet har kvaliteter som høgstaudegranskog, som er vurdert som nær truet (NT) i norsk rødliste for naturtyper 2018, og kalk- og lågurtfuruskog og kalkgranskog, som begge er vurdert som sårbar (VU). Skogen har gjennomgående høy alder, og gjennomsnittsgrantræet er boret til 100 år. I midtre deler er det registrert grantrær med alder 130-160 år, og i nordøst er det spredt med liggende død ved. Det er registrert fire rødlistearter knyttet til gammelskog i området - kjøttkjuke (NT), huldrevoksskinn (VU), gubbeskjegg (NT) og sprikeskjegg (NT).

Lenke til kartleggingsrapport: [Skogahttps://skoganalyse.miljodirektoratet.no/report/194D4D30-702D-4FC9-9D90-E940A8A70D8Analyse\(miljodirektoratet.no\)](https://skoganalyse.miljodirektoratet.no/report/194D4D30-702D-4FC9-9D90-E940A8A70D8Analyse(miljodirektoratet.no))

Inngrepsstatus og andre interesser:

Området berører Røssåga/Toven reinbeitedistrikt. Ifølge reindrifas arealbrukskart benyttes området til vårbeite og sommerbeite. En flyttlei berører området i vest, og store deler av området er oppsamlingsområde for rein. Statsforvalteren har hatt konsultasjon med reinbeitedistriktet om det aktuelle området. Reindriften bruker området aktivt til flytting, men det er stort sett snødekt mark i området når flytting pågår. Imidlertid ser ikke reinbeitedistriktet bort i fra at det i fremtiden kan bli behov for barmarkskjøring med tanke på klimaendringene.

Sammendrag av høringsuttalelsene:

Verneplanen ble i tillegg til de sentrale høringspartene sendt på høring til *grunneiere, Nordland fylkeskommune, Bodø kommune, Rana kommune, Vefsn kommune, Bindal kommune, Saltfjellet reinbeitedistrikt, Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt, Hestmannen-Strandtindene reinbeitedistrikt, Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt, Røssåga/Toven reinbeitedistrikt, Samediggi/Sametinget, Statskog SF, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Linea AS, Forum for natur og friluftsliv i Nordland, Statens vegvesen, Helgeland Skogselskap, Stiftelsen norsk institutt for naturforskning (NINA), Bodø og omegn turistforening, Den norske turistforening (DNT), Polarsirkelen friluftsråd, DNT Rana og omegn, Norges jeger- og fiskeforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), Bindal beitelag, Langvassgrenda bygde- og ungdomslag, Toven beitelag, Norsk Biologiforening (BIO), Terråk idrettslag, Direktoratet for mineralforvaltning med bergmesteren for Svalbard, Grane og Vefsn rovdryrlag, Vefsn jeger- og fiskeforening, Bodø jeger- og fiskeforening, Rana jeger- og fiskeforening, Terråk jeger- og fiskeforening, Naturvernforbundet i Nordland, Norges naturvernforbund, Norsk bonde- og småbrukarlag, Nordland reindriftsamers, Salto Bihtesamiid Searvi – Salten Pitesamiske Forening, Arran – Julevsame Guovdasj Lulesamiske Senter, Raanen Saemieh, Norsk Friluftsliv, Norgga Sámiid Riikkasearvi – Norske Samers Riksforbund (NSR), Norges Bondelag, Norsk Zoologisk Forening, Norges Orienteringsforbund, NHO Reiseliv Nord-Norge, Visit Helgeland AS, KS-Kommunesektorens organisasjon, Riksantikvaren, Geoforum Nordland, Norsk Orkideforening, Norsk Bergindustri, Norsk Institutt for Bioøkonomi (NIBIO), Forsvarsbygg, Friluftsrådernes Landsforbund, Statkraft AS, Språkrådet, Norges Skogeierforbund, Norges Geologiske Undersøkelser, Miljødirektoratet, Brurskanken turlag, Nordland sau og geit, Norske reindriftssamers landsforbund, Landbruksdirektoratet, Statnett SF, Norges Idrettsforbund og olympiske og paraolympiske komité, Norsk organisasjon for terrengsykling, Norsk sau og geit, Norges Miljøvernforbund, NTNU Vitenskapsmuseet, Norges Handikapforbund, Norsk Industri, Allskog SA, Forsvaret, Naturhistorisk museum, Birdlife Norge avd. Nordland, Arbor AS, Stiftelsen WWF verdens naturfond, Natur og ungdom, Norsk Botanisk Forening, Kommunal- og distriktsdepartementet, Nordland bonde- og småbrukarlag, Bodø Elektrikerforening, Småkraft green bond 1 AS, NTE Elektro AS, Helgeland kraft AS, Helgeland kraft vannkraft AS, Småkraft AS, MIP miljøkraft AS, Bindal gruver AS.*

Det har kommet inn 7 høringsuttalelser til verneforslaget.

Statens vegvesen og Statnett har gitt uttalelse, men har ikke hatt merknader til verneforslaget.

Sametinget ber om å få oppsummert og tilsendt høringsuttalelsene fra samiske interesser, samt annen dokumentasjon på prosesser og kontakt Statsforvalteren har hatt med samiske interesser, etter at høringen er gjennomført. De ber også om å få en uttalelisesfrist på minimum 3 uker fra de får tilsendt dokumentasjonen.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) informerer om at det ligger småkraftpotensial inne i verneområdet. Statsforvalteren har informert grunneier om dette, og NVE kan derfor ikke se noen gjestående konflikter i området.

Nordland Bonde- og Småbrukarlag har uttalt at gjerding, utsetting av saltstein, tilsyn med dyr eller henting av syke dyr med ATV/traktor må kunne gjøres uten å være nødt til å søke på forhånd.

De skriver i tillegg at det må være en hovedregel for frivillig vern at tilstøtende naboeiendommer ikke får ulemper eller fremtidige utviklingsbegrensninger på sine eiendommer.

Nordland Skog- og Trenæringsnettverk har ikke fått verneplanen på høring, men kommer allikevel med høringsinnspill. De har ikke innvendinger direkte mot de foreslåtte områdene, men mener det er viktig at utforming og håndheving av vernet ikke blir til hinder for tilgang til og utvikling av bakenforliggende/tilgrensende skogsområder av framtidig økonomisk verdi for både enkeltskogeiere og samfunn. Deres vurdering er at vern av de foreslåtte områdene vil stenge tilgangen til store tilgrensende skogarealer.

De skriver i tillegg at det må være en hovedregel for frivillig vern at tilstøtende naboeiendommer ikke får ulemper eller fremtidige utviklingsbegrensninger på sine eiendommer. Det foreslås at det legges inn en klausul i verneforskriften som sikrer at det foreslåtte vernet ikke hindrer fremtidig bærekraftig forvaltning av skogressursene i de tilgrensende skogområdene.

For å få bedre opplyst sak er deres vurdering at området og tilgrensende skogarealer bør befares sammen med skognæringsaktører og grunneiere for en helhetlig forståelse av tilkomst for fremtidig drift i de tilgrensende skogarealene.

Nordland fylkeskommune har oversendt fylkesrådets innstilling, men uttaler at endelig høringsuttalelse vil bli ettersendt når fylkestinget har gjort sitt vedtak i oktober 2024.

Fylkesrådet uttaler at områder til vern bør foreslås med bakgrunn i høyes mulig verneverdi, og at arbeidsplasser og verdiskaping knyttet til lokale ressurser kommer lokalsamfunnet til gode. De forventer derfor at forvaltningen legges til lokalt nivå. Fylkesrådet påpeker i tillegg at vernebestemmelsene ikke må bli til hinder for storviltjakt i området, samt at motorferdsel, oppføring av mobile jakttårn og rydding av kratt i den sammenheng skal være tillatt.

Statsforvalterens kommentarer:

Sametinget: Statsforvalteren har oversendt dokumentasjon på prosesser og kontakt som vi har hatt med samiske interesser. Sametinget har gitt tilbakemelding om at de ikke ber om konsultasjoner med Statsforvalteren eller Miljødirektoratet om verneforslagene, men at de tar høyde for at det kan bli aktuelt å konsultere med Klima- og miljødepartementet på et senere tidspunkt.

Nordland Bonde- og Småbrukarlag: Utsetting av saltstein, samt utfrakt av syke og skadde dyr med kjøretøy som er skånsomt mot markoverflaten er tillatt i henhold til verneforskriften. Oppsetting av gjerder vil være søknadspliktig. Når det gjelder tilstøtende naboeiendommer, har Statsforvalteren gjort skogfaglige vurderinger av området og tilgrensende arealer. Vår vurdering er at den foreslåtte utvidelsen av Elsfjorden naturreservat ikke vil være til hinder for uttak av skog i tilgrensende arealer og bakenforliggende arealer.

Nordland Skog- og Trenæringsnettverk: Statsforvalteren vil legge til Nordland- Skog og Trenæringsnettverk i mottakerlista på fremtidige verneplaner.

Vår vurdering er at den foreslåtte utvidelsen av Elsfjorden naturreservat ikke vil være til hinder for uttak av skog i tilgrensende eller bakenforliggende arealer. I samarbeid med vår landbruksavdeling gjør vi alltid skogfaglige vurderinger av foreslåtte verneområder og tilgrensende arealer, og det har vi også gjort denne gangen. Dersom et foreslått verneområde vanskeliggjør drift i bakenforliggende/tilgrensende arealer, kan vi legge inn bestemmelser i forskrifta som ivaretar disse interessene. Vi kan ikke se at dette er nødvendig for utvidelsesarealet som nå er foreslått.

Når det gjelder befaringsavtaler med skognæringsaktører og grunneiere ser vi ikke behov for dette her, men vi er positive til slike befaringsavtaler i tilfeller der et foreslått verneområde kommer i konflikt med interesser i bakenforliggende/tilgrensende arealer.

Nordland fylkeskommune: Statsforvalteren har sendt forespørsel til Vefsn kommune om de ønsker å ha forvaltningsansvar for området, med svarfrist 1. august. Da vi ikke har mottatt noen tilbakemelding, anser vi det som at kommunen ikke ønsker forvaltningsansvar. Jakt, oppføring av mobile jakttårn samt forsiktig rydding av kvist i forbindelse med storviltjakt er tillatt i henhold til verneforskriften. Motorisert ferdsel ved utfrakt av felt elg og hjort er tillatt med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.

Når Statsforvalteren mottar fylkeskommunens endelige innspill, vil vi ettersende dette til Miljødirektoratet.

Navn

Statsforvalteren tilrår navnet Elsfjorden som i høringsforslaget.

Avgrensning

Statsforvalteren tilrår avgrensningen som i høringsforslaget.

Verneforskrift

Statsforvalteren tilrår verneforskriften som i høringsforslaget.

Statsforvalterens tilråding:

Statsforvalteren tilrår at området blir vernet som naturreservat med verneforskrift og vernekart i samsvar med høringsforslaget.

4. Utvidelse av Eidvatnet naturreservat, Bindal kommune

Totalareal: 4 018 dekar.

Skogareal totalt: 3040 dekar.

Produktiv skog: 2992 dekar.

Verneformål og særskilte verneverdier:

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av relativt upåvirket naturskog med variert vegetasjon. Naturreservatet består hovedsakelig av boreal regnskog med tilhørende rik lavflora med forekomster av vedboende sopp og flere sjeldne og trua plantearter.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand og videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Området er kartlagt av Biofokus i 2019 og 2020 etter DN-håndbok 13-metodikk.

Utvidelsen av Eidvatnet naturreservat ligger vest for eksisterende verneområde, og omfatter sør- og nordsiden av Skotnesfjellet og Kalfjellet. Området ligger i overgangen fra sørboreal til mellomboreal sone og strekker seg fra 0–344 moh. Berggrunnen domineres av kvartsdioritt, tonalitt og trondhemitt og kvartsmonzonitt. Gran dominerer det meste av skogen i området, men det er også betydelig med løvtrær som selje, bjørk, osp og rogn. I tillegg forekommer alm og hassel i skogen på sørsiden av Skotnesfjellet. På kollene og i de høyestliggende områdene er det en del furu. Eldre og gammel skog dominerer, men det forekommer også flere spredte partier med ung ensaldret granskog. Stedvis, og over store areal, er det rikelig med død ved. Naturtypelokalitetene som er registrert innenfor området er boreal regnskog med gran (A- og B-verdi/svært viktig og viktig), gammel boreal lauvskog (B-verdi/viktig) og sørboreal granblandingsskog (A-verdi/svært viktig).

Området oppfyller viktige mangler i skogvernet knyttet til boreal regnskog og sørboreal granblandingsskog som er sjelden forekommende i fylket. Skogområdet har også kvaliteter knyttet til høybonitets- og lavlandsskog. I tillegg vil området tilføre verdier til eksisterende Eidvatnet naturreservat. Eldre og gammel skog dominerer i området og grove grantrær er relativt vanlig. Store arealer i lisdene i sør består av fleraldret blandingsskog med rikelig med død ved. Av rødlistede naturtyper er det registrert boreal regnskog (VU) og høgstaudegranskog (NT). Det er registrert 5 rødlista arter - gullprikklav (VU), narreglye (EN), skorpefiltlav (NT), alm (EN) og gubbeskjegg (NT).

Lenke til kartleggingsrapport:

[https://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2020_EidsvatnetNR\(utv.\).pdf](https://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2020_EidsvatnetNR(utv.).pdf)

https://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2019_EidsvatnetNRutvidelsevest.pdf

Inngrepsstatus og andre interesser:

Det er flere mer eller mindre gjengrodde kjerreveger i området.

Området berører Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt. Ifølge reindrifas arealbrukskart benyttes området til vinterbeite, og det går en trekklei gjennom søndre del av området. Reinbeitedistriktet har ikke hatt behov for konsultasjon om det aktuelle området.

Sammendrag av høringsuttalelsene:

Verneplanen ble i tillegg til de sentrale høringspartene sendt på høring til *grunneiere, Nordland fylkeskommune, Bodø kommune, Rana kommune, Vefsn kommune, Bindal kommune, Saltfjellet reinbeitedistrikt, Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt, Hestmannen-Strandtindene*

reinbeitedistrikt, Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt, Røssåga/Toven reinbeitedistrikt, Samediggi/Sametinget, Statskog SF, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Linea AS, Forum for natur og friluftsliv i Nordland, Statens vegvesen, Helgeland Skogselskap, Stiftelsen norsk institutt for naturforskning (NINA), Bodø og omegn turistforening, Den norske turistforening (DNT), Polarsirkelen friluftsråd, DNT Rana og omegn, Norges jeger- og fiskeforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), Bindal beitelag, Langvassgrenda bygde- og ungdomslag, Toven beitelag, Norsk Biologiforening (BIO), Terråk idrettslag, Direktoratet for mineralforvaltning med bergmesteren for Svalbard, Grane og Vefsn rovdrylag, Vefsn jeger- og fiskeforening, Bodø jeger- og fiskeforening, Rana jeger- og fiskeforening, Terråk jeger- og fiskeforening, Naturvernforbundet i Nordland, Norges naturvernforbund, Norsk bonde- og småbrukarlag, Nordland reindriftsamers, Salto Bihthesamiid Searvi – Salten Pitesamiske Forening, Arran – Julevsame Guovdasj Lulesamiske Senter, Raanen Saemieh, Norsk Friluftsliv, Norgga Sámiid Riikkasearvi – Norske Samers Riksforbund (NSR), Norges Bondelag, Norsk Zoologisk Forening, Norges Orienteringsforbund, NHO Reiseliv Nord-Norge, Visit Helgeland AS, KS-Kommunesektorens organisasjon, Riksantikvaren, Geoforum Nordland, Norsk Orkideforening, Norsk Bergindustri, Norsk Institutt for Bioøkonomi (NIBIO), Forsvarsbygg, Friluftsrådenes Landsforbund, Statkraft AS, Språkrådet, Norges Skogeierforbund, Norges Geologiske Undersøkelser, Miljødirektoratet, Brurskanken turlag, Nordland sau og geit, Norske reindriftssamers landsforbund, Landbruksdirektoratet, Statnett SF, Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Norsk organisasjon for terrengsykling, Norsk sau og geit, Norges Miljøvernforbund, NTNU Vitenskapsmuseet, Norges Handikapforbund, Norsk Industri, Allskog SA, Forsvaret, Naturhistorisk museum, Birdlife Norge avd. Nordland, Arbor AS, Stiftelsen WWF verdens naturfond, Natur og ungdom, Norsk Botanisk Forening, Kommunal- og distriktsdepartementet, Nordland bonde- og småbrukarlag, Bodø Elektrikerforening, Småkraft green bond 1 AS, NTE Elektro AS, Helgeland kraft AS, Helgeland kraft vannkraft AS, Småkraft AS, MIP miljøkraft AS, Bindal gruver AS.

Det har kommet inn 7 høringsuttalelser til verneforslaget.

Statens vegvesen, Statnett og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har gitt uttalelse, men har ikke hatt merknader til verneforslaget.

Sametinget ber om å få oppsummert og tilsendt høringsuttalelsene fra samiske interesser, samt annen dokumentasjon på prosesser og kontakt Statsforvalteren har hatt med samiske interesser, etter at høringen er gjennomført. De ber også om å få en uttalelisesfrist på minimum 3 uker fra de får tilsendt dokumentasjonen.

Nordland Bonde- og Småbrukarlag har uttalt at gjerding, utsetting av saltstein, tilsyn med dyr eller henting av syke dyr med ATV/traktor må kunne gjøres uten å være nødt til å søke på forhånd.

Når det gjelder den foreslåtte utvidelsen av Eidvatnet, mener bondelaget at denne vil avskjære all framtidig mulighet for veibygging fra eksisterende vei og ferjeleie på Skotnes og inn til de store skogområdene i Hesimarka, Sætran og Selfjord. Dette må unngås enten ved at vernegrensen trekkes opp fra sjøen eller at det er åpning for eventuell framtidig veibygging gjennom verneområdet.

De skriver i tillegg at det må være en hovedregel for frivillig vern at tilstøtende naboeiendommer ikke får ulemper eller fremtidige utviklingsbegrensninger på sine eiendommer.

Nordland Skog- og Trenæringsnettverk har ikke fått verneplanen på høring, men kommer allikevel med høringsinnspill. De har ikke innvendinger direkte mot de foreslåtte områdene, men mener det

er viktig at utforming og håndheving av vernet ikke blir til hinder for tilgang til og utvikling av bakenforliggende/tilgrensende skogsområder av framtidig økonomisk verdi for både enkeltskogeiere og samfunn. Deres vurdering er at vern av de foreslåtte områdene vil stenge tilgangen til store tilgrensende skogarealer.

I tillegg må det være en hovedregel for frivillig vern at tilstøtende naboeiendommer ikke får ulemper eller fremtidige utviklingsbegrensninger på sine eiendommer. Det foreslås at det legges inn en klausul i verneforskriften som sikrer at det foreslåtte vernet ikke hindrer fremtidig bærekraftig forvaltning av skogressursene i de tilgrensende skogområdene.

For å få bedre opplyst sak er deres vurdering at området og tilgrensende skogarealer bør befares sammen med skognæringsaktører og grunneiere for en helhetlig forståelse av tilkomst for fremtidig drift i de tilgrensende skogarealene.

Nordland Skog- og Trenæringsnettverk støtter for øvrig bondelagets innspill angående den foreslåtte utvidelsen av Eidvatnet, og mener at vernegrensa eventuelt bør trekkes opp fra sjøen.

Nordland fylkeskommune har oversendt fylkesrådets innstilling, men uttaler at endelig høringsuttalelse vil bli ettersendt når fylkestinget har gjort sitt vedtak i oktober 2024.

Fylkesrådet uttaler at områder til vern bør foreslås med bakgrunn i høyes mulig verneverdi, og at arbeidsplasser og verdiskaping knyttet til lokale ressurser kommer lokalsamfunnet til gode. De forventer derfor at forvaltningen legges til lokalt nivå. Fylkesrådet påpeker i tillegg at vernebestemmelsene ikke må bli til hinder for storviltjakt i området, samt at motorferdsel, oppføring av mobile jakttårn og rydding av kratt i den sammenheng skal være tillatt.

Statsforvalterens kommentarer:

Sametinget: Statsforvalteren har oversendt dokumentasjon på prosesser og kontakt som vi har hatt med samiske interesser. Sametinget har gitt tilbakemelding om at de ikke ber om konsultasjoner med Statsforvalteren eller Miljødirektoratet om verneforslagene, men at de tar høyde for at det kan bli aktuelt å konsultere med Klima- og miljødepartementet på et senere tidspunkt.

Nordland Bonde- og Småbrukarlag: Utsetting av saltstein, samt utfrakt av syke og skadde dyr med kjøretøy som er skånsomt mot markoverflaten er tillatt i henhold til verneforskriften. Oppsetting av gjerder vil være søknadspliktig. Når det gjelder tilstøtende naboeiendommer, har Statsforvalteren gjort skogfaglige vurderinger av området og tilgrensende arealer. I Terråkbassenget er det ikke utskipningskai for skogsvirke. Store deler av omkringliggende skogområder er veiløse. For fremtidig uttak av skog vil det være naturlig å vurdere lekter som flytende kai for transport med tømmerbåt. Vår vurdering er derfor at den foreslåtte utvidelsen av Eidvatnet ikke vil være til hinder for uttak av skog i tilgrensende arealer og bakenforliggende arealer.

Nordland Skog- og Trenæringsnettverk: Statsforvalteren vil legge til Nordland- Skog og Trenæringsnettverk i mottakerlista på fremtidige verneplaner.

Vår vurdering er at den foreslåtte utvidelsen av Eidvatnet naturreservat ikke vil være til hinder for uttak av skog i tilgrensende eller bakenforliggende arealer, se svar til Nordland Bonde- og Småbrukarlag over. I samarbeid med vår landbruksavdeling gjør vi alltid skogfaglige vurderinger av foreslåtte verneområder og tilgrensende arealer, og det har vi også gjort denne gangen. Dersom et foreslått verneområde vanskeliggjør drift i bakenforliggende/tilgrensende arealer, kan vi legge inn

bestemmelser i forskrifta som ivaretar disse interessene. Vi kan ikke se at dette er nødvendig for utvidelsesarealet som nå er foreslått.

Når det gjelder befaringsområdet med skognæringsaktører og grunneiere ser vi ikke behov for dette her, men vi er positive til slike befaringer i tilfeller der et foreslått verneområde kommer i konflikt med interesser i bakenforliggende/tilgrensende arealer.

Nordland fylkeskommune: Statsforvalteren har sendt forespørsel til Bindal kommune om de ønsker å ha forvaltningsansvar for området, med svarfrist 1. august. Da vi ikke har mottatt noen tilbakemelding, anser vi det som at kommunen ikke ønsker forvaltningsansvar. Jakt, oppføring av mobile jakttårn samt forsiktig rydding av kvist i forbindelse med storviltjakt er tillatt i henhold til verneforskriften. Motorisert ferdsel ved utfrakt av felt elg og hjort er tillatt med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.

Når Statsforvalteren mottar fylkeskommunens endelige innspill, vil vi ettersende dette til Miljødirektoratet.

Navn

Statsforvalteren tilrår navnet Eidvatnet som i høringsforslaget.

Avgrensing

Statsforvalteren tilrår avgrensingen som i høringsforslaget.

Verneforskrift

Statsforvalteren tilrår verneforskriften som i høringsforslaget.

Statsforvalterens tilråding:

Statsforvalteren tilrår at området blir vernet som naturreservat med verneforskrift og vernekart i samsvar med høringsforslaget.

5. Bogadalen, Bindal kommune

Totalareal: 457 dekar.

Skogareal totalt: 395 dekar.

Produktiv skog: 332 dekar.

Verneformål og særskilte verneverdier:

Formålet med forskriften er å bevare et område som inneholder truet, sjelden og sårbar natur med kvaliteter knyttet til lavereliggende edellauvskog på kalkrik grunn. Området har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er leveområde for en rekke arter knyttet til denne skogtypen. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand og videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Området er kartlagt i 2022 etter NiN-metodikk for skogvernkartlegging.

Bogadalen ligger på sørsiden av Tosenfjorden, i Bogadalen langs østsiden av Bogelva, og utgjør ei vestvendt li med skog, bergknauser og rasmark fra ca. 50–380 m.o.h. Berggrunnen består av glimmerskifer og glimmergneis. Området inneholder skogtyper på høy/svært høy bonitet og produktiv mark i sørboreal og mellomboreal vegetasjonssone. Skogen står på blokkmark og rasmark i nord og i vestre deler av området. Alm (EN) er dominerende treslag, men det finnes også innslag av hassel og stedvis gamle boreale løvtrær. Almetrærne er stedvis gamle med diameter mellom 40–60 cm i diameter. I feltsjiktet er det registrert krevende arter som myske, kranskonvall og liljekonvall. Hele arealet ble i 2003 registrert som en naturtypelokalitet «rik edellauvskog» med (A-verdi) etter DN-håndbok 13. I tillegg er det fem MiS figurer med rik bakke i området.

Ettersom edellauvskogandelen er under 50 % gir ikke skogen utslag som de rødlistede naturtypene høgstaude-edellauvskog og frisk rik edellauvskog i henhold til NiN, men skogområdet har allikevel naturkvaliteter knyttet til edelløvsskog på rike vegetasjonstyper. I tillegg har skogen habitatkvaliteter som tilfredsstiller krav til rødlistearter knyttet til rik edelløvsskog. Av rødlistearter er det registrert almekullsopp (NT) og alm (EN).

Området oppfyller viktige mangler i skogvernet knyttet til lavereliggende og rik skog i sørboreal vegetasjonssone på høy bonitet.

Lenke til kartleggingsrapport: <https://skoganalyse.miljodirektoratet.no/report/194D4D30-702D-4FC9-9D90-E940A8A70D8A>

Inngrepsstatus og andre interesser:

I sør er det et flattere parti på ca. 30 dekar med fattigere vegetasjonstyper. Dette arealet var tidligere sannsynligvis beitet.

Området berører Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt. Ifølge reindrifas arealbrukskart benyttes området til vårbeite og sommerbeite, samt oppsamling og flytting av rein. Statsforvalteren har hatt konsultasjon med reinbeitedistriktet om det aktuelle området. Terrenget er hovedsakelig ulendt og bratt, og er i utgangspunktet ikke egna for barmarkskjøring. Det brukes imidlertid snøskuter ved behov i området om vinteren. Reinbeitedistriktet mener at opprettelse av et verneområde ikke vil være til hinder for drifta slik situasjonen er i dag, men har pekt på at andre foreslåtte tiltak i nærområdet kan gi utfordringer for flytting av rein, og at et verneområde med restriksjoner dermed kan bidra til økt samlet belastning for reindrifas.

Sammendrag av høringsuttalelsene:

Verneplanen ble i tillegg til de sentrale høringspartene sendt på høring til *grunneiere, Nordland fylkeskommune, Bodø kommune, Rana kommune, Vefsn kommune, Bindal kommune, Saltfjellet reinbeitedistrikt, Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt, Hestmannen-Strandtindene reinbeitedistrikt, Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt, Røssåga/Toven reinbeitedistrikt, Samediggi/Sametinget, Statskog SF, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Linea AS, Forum for natur og friluftsliv i Nordland, Statens vegvesen, Helgeland Skogselskap, Stiftelsen norsk institutt for naturforskning (NINA), Bodø og omegn turistforening, Den norske turistforening (DNT), Polarsirkelen friluftsråd, DNT Rana og omegn, Norges jeger- og fiskeforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), Bindal beitelag, Langvassgrenda bygde- og ungdomslag, Toven beitelag, Norsk Biologiforening (BIO), Terråk idrettslag, Direktoratet for mineralforvaltning med bergmesteren for Svalbard, Grane og Vefsn rovdryrlag, Vefsn jeger- og fiskeforening, Bodø jeger- og fiskeforening, Rana jeger- og fiskeforening, Terråk jeger- og fiskeforening, Naturvernforbundet i Nordland, Norges naturvernforbund, Norsk bonde- og småbrukarlag, Nordland reindriftsamers, Salto Bihtesamiid Searvi – Salten Pitesamiske Forening, Arran – Julevsame Guovdasj Lulesamiske Senter, Raanen Saemieh, Norsk Friluftsliv, Norgga Sámiid Riikkasearvi – Norske Samers Riksforbund (NSR), Norges Bondelag, Norsk Zoologisk Forening, Norges Orienteringsforbund, NHO Reiseliv Nord-Norge, Visit Helgeland AS, KS-Kommunesektorens organisasjon, Riksantikvaren, Geoforum Nordland, Norsk Orkideforening, Norsk Bergindustri, Norsk Institutt for Bioøkonomi (NIBIO), Forsvarsbygg, Friluftsrådernes Landsforbund, Statkraft AS, Språkrådet, Norges Skogeierforbund, Norges Geologiske Undersøkelser, Miljødirektoratet, Brurskanken turlag, Nordland sau og geit, Norske reindriftssamers landsforbund, Landbruksdirektoratet, Statnett SF, Norges Idrettsforbund og olympiske og paraolympiske komité, Norsk organisasjon for terrengsykling, Norsk sau og geit, Norges Miljøvernforbund, NTNU Vitenskapsmuseet, Norges Handikapforbund, Norsk Industri, Allskog SA, Forsvaret, Naturhistorisk museum, Birdlife Norge avd. Nordland, Arbor AS, Stiftelsen WWF verdens naturfond, Natur og ungdom, Norsk Botanisk Forening, Kommunal- og distriktsdepartementet, Nordland bonde- og småbrukarlag, Bodø Elektrikerforening, Småkraft green bond 1 AS, NTE Elektro AS, Helgeland kraft AS, Helgeland kraft vannkraft AS, Småkraft AS, MIP miljøkraft AS, Bindal gruver AS.*

Det har kommet inn 7 høringsuttalelser til verneforslaget.

Statens vegvesen og Statnett har gitt uttalelse, men har ikke hatt merknader til verneforslaget.

Sametinget ber om å få oppsummert og tilsendt høringsuttalelsene fra samiske interesser, samt annen dokumentasjon på prosesser og kontakt Statsforvalteren har hatt med samiske interesser, etter at høringen er gjennomført. De ber også om å få en uttalelsesfrist på minimum 3 uker fra de får tilsendt dokumentasjonen.

Nordland Bonde- og Småbrukarlag har uttalt at gjerding, utsetting av saltstein, tilsyn med dyr eller henting av syke dyr med ATV/traktor må kunne gjøres uten å være nødt til å søke på forhånd.

De skriver i tillegg at det må være en hovedregel for frivillig vern at tilstøtende naboeiendommer ikke får ulemper eller fremtidige utviklingsbegrensninger på sine eiendommer.

Nordland Skog- og Trenæringsnettverk har ikke fått verneplanen på høring, men kommer allikevel med høringsinnspill. De har ikke innvendinger direkte mot de foreslåtte områdene, men mener det er viktig at utforming og håndheving av vernet ikke blir til hinder for tilgang til og utvikling av bakenforliggende/tilgrensende skogsområder av framtidig økonomisk verdi for både enkeltskogeiere

og samfunn. Deres vurdering er at vern av de foreslåtte områdene vil stenge tilgangen til store tilgrensende skogarealer.

I tillegg må det være en hovedregel for frivillig vern at tilstøtende naboeiendommer ikke får ulemper eller fremtidige utviklingsbegrensninger på sine eiendommer. Det foreslås at det legges inn en klausul i verneforskriften som sikrer at det foreslåtte vernet ikke hindrer fremtidig bærekraftig forvaltning av skogressursene i de tilgrensende skogområdene.

For å få bedre opplyst sak er deres vurdering at området og tilgrensende skogarealer bør befares sammen med skognæringsaktører og grunneiere for en helhetlig forståelse av tilkomst for fremtidig drift i de tilgrensende skogarealene.

NVE informerer om at transformatorstasjonen Kolsvik ligger utenfor verneområdet. Statnett har uttalt at dette ikke berører deres anlegg eller planer, og har ingen bemerkninger til verneforslaget.

Helgeland Kraft Vannkraft informerer om at de ønsker unntak i forskriften for rensk og/eller sikring mot snøskred eller jord-/steinras over deres portal/dagbygg som ligger vest for det foreslåtte verneområdet.

Statsforvalterens kommentarer:

Sametinget: Statsforvalteren har oversendt dokumentasjon på prosesser og kontakt som vi har hatt med samiske interesser. Sametinget har gitt tilbakemelding om at de ikke ber om konsultasjoner med Statsforvalteren eller Miljødirektoratet om verneforslagene, men at de tar høyde for at det kan bli aktuelt å konsultere med Klima- og miljødepartementet på et senere tidspunkt.

Helgeland Kraft Vannkraft: Statsforvalteren har tatt kontakt med Helgeland Kraft Vannkraft for mer informasjon. Her kom det fram at det er usikkert hvor vidt det vil være behov for rensk og/eller sikring mot ras i fremtiden, og at det ikke er utført noen kartlegging av risiko i det aktuelle området. Statsforvalteren vurderer derfor at hvis slik sikring likevel skulle bli aktuelt, vises det til naturmangfoldloven § 48 som gir mulighet til å dispensere fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Nordland Bonde- og Småbrukarlag: Utsetting av saltstein, samt utfrakt av syke og skadde dyr med kjøretøy som er skånsomt mot markoverflaten er tillatt i henhold til verneforskriften. Oppsetting av gjerder vil være søknadspliktig. Når det gjelder tilstøtende naboeiendommer, har Statsforvalteren gjort skogfaglige vurderinger av området og tilgrensende arealer. Vår vurdering er at det foreslåtte verneområdet Bogadalen ikke vil være til hinder for uttak av skog i tilgrensende arealer og bakenforliggende arealer.

Nordland Skog- og Trenæringsnettverk: Statsforvalteren vil legge til Nordland- Skog og Trenæringsnettverk i mottakerlista på fremtidige verneplaner.

Vår vurdering er at det foreslåtte verneområdet Bogadalen ikke vil være til hinder for tiltak på tilgrensende arealer eller hindre drift av bakenforliggende skog. I samarbeid med vår landbruksavdeling gjør vi alltid skogfaglige vurderinger av foreslåtte verneområder og tilgrensende arealer, og det har vi også gjort denne gangen. Dersom et foreslått verneområde vanskeliggjør drift i bakenforliggende/tilgrensende arealer, kan vi legge inn bestemmelser i forskrifta som ivaretar disse interessene. Vi kan ikke se at dette er nødvendig for utvidelsesarealet som nå er foreslått.

Når det gjelder befarings av området med skognæringsaktører og grunneiere ser vi ikke behov for dette her, men vi er positive til slike befarings i tilfeller der et foreslått verneområde kommer i konflikt med interesser i bakenforliggende/tilgrensende arealer.

Nordland fylkeskommune: Statsforvalteren har sendt forespørsel til Bindal kommune om de ønsker å ha forvaltningsansvar for området, med svarfrist 1. august. Da vi ikke har mottatt noen tilbakemelding, anser vi det som at kommunen ikke ønsker forvaltningsansvar. Jakt, oppføring av mobile jakttårn samt forsiktig rydding av kvist i forbindelse med storviltjakt er tillatt i henhold til verneforskriften. Motorisert ferdsel ved utfrakt av felt elg og hjort er tillatt med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.

Når Statsforvalteren mottar fylkeskommunens endelige innspill, vil vi ettersende dette til Miljødirektoratet.

Navn

Statsforvalteren tilrår navnet Bogadalen som i høringsforslaget.

Avgrensing

Statsforvalteren tilrår avgrensingen som i høringsforslaget.

Verneforskrift

Statsforvalteren tilrår verneforskriften som i høringsforslaget.

Statsforvalterens tilråding:

Statsforvalteren tilrår at området blir vernet som naturreservat med verneforskrift og vernekart i samsvar med høringsforslaget.

Vedlegg:

Vedlegg 1. Forslag til vernekart

Vedlegg 2. Verneforskrifter

Vedlegg 3. Protokoll fra konsultasjon med reinbeitedistrikter

Vedlegg 4. Høringsuttalelser samlet.